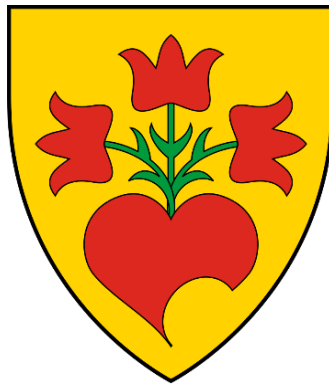

NAGYKÁTA

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

PESTTERV

PEST MEGYEI TERÜLET, TELEPÜLÉS, KÖRNYEZET

TERVEZŐ ÉS TANÁCSADÓ KFT.

BUDAPEST 1085, KŐFARAGÓ U. 9.

TEL.: 267-0508, 267-7078

E-MAIL: pestterv@pestterv.hu

Nagykátai Város Önkormányzata
Polgármesteri Hivatala
2761 Nagykatá, Dózsa György út 2.

K I V O N A T

Készült Nagykatá Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2021. június 29-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

191/2021. (VI.29.) számú Képviselő-testületi h a t á r o z a t

Nagykatá Város Önkormányzatának Képviselő testülete elfogadja Nagykatá Településfejlesztési Konceptióját. A Településfejlesztési Konceptió az eredeti jegyzőkönyv melléklete.

-kmf-

Karsainé Magyar Ildikó sk.
jegyző

Dorner Gábor sk.
polgármester

Kivonat hitelélül:

NAGYKÁTA TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

2018-2021. ÉVI FELÜLVIZSGÁLAT ÉS MÓDOSÍTÁS

TARTALOMJEGYZÉK:

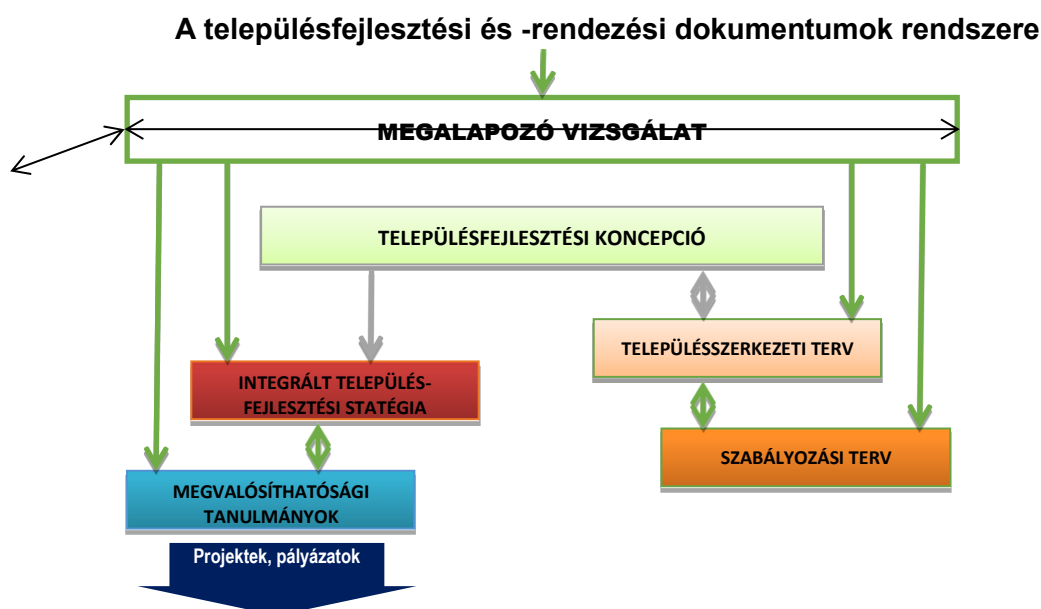
1. Bevezetés
 2. Tervezési előzmények
 3. A helyzetértékelő megalapozó vizsgálat fő megállapításai
 4. A 2015. óta eltelt időszak változási figyelembevételével módosított, *(aktualizált)* SWOT analízis
 5. Nagykáta településfejlesztési koncepciója javasolt módosítása
- 5.1. JÖVŐKÉP
- A város társadalmi jövőképe
 - A város gazdasági jövőképe
 - A város táji-, természeti és épített környezetének jövőképe
 - Nagykáta jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan
 - A településfejlesztés elvei
- 5.2. CÉLOK
- A jövőbeli fejlesztési irányok meghatározása Nagykátán
 - Nagykáta fejlesztését szolgáló stratégiai célok és részcélok
 - A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre
 - A stratégiai célok közötti összefüggések bemutatása
- 5.3. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE
- A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer, javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére.

BEVEZETÉS

A településfejlesztési koncepció célja a település „küldetésének”, a fenntartható fejlesztés fő stratégiai és cselekvési irányainak meghatározása a társadalmi, gazdasági és környezeti (*művi és természeti*) szempontok integrálásával. Ugyancsak cél a továbbtervezés megalapozása, mind a közösségi stratégiai-operatív, mind a rendezési-szabályozási tervezés számára és a közös célok megvalósítása irányába mutató privát aktivitások kiváltása.

Nagykátai településfejlesztési koncepciója 2018 évi módosításának célja a város 2013-ban jóváhagyott, azóta többször (*utoljára 2016-ban*) módosított, jelenleg is hatályos településrendezési terve 2019 évi módosításának fejlesztési oldali megalapozása.

A jogszabályi előírásokból, de a tervezési logikából is fakadóan a településfejlesztési koncepció egy átfogó tervezési rendszer egyik eleme. A rendszer alapelemeit és azok egymásra épülését az alábbi ábra foglalja össze.

A településfejlesztési koncepció felülvizsgálata és módosítása során felhasználásra kerültek azok a tervezési dokumentumok, amelyek 2015 júniusában a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 „Közép-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt keretében a PESTTERV Kft a PEST-BUDAPEST KONZORCIUM tagjaként 2015 júniusában kidolgozott.

A koncepció felülvizsgálat megalapozására felhasználásra kerültek továbbá azok a vizsgálati eredmények, amelyeket a város jelenlegi helyzetének bemutatására a településrendezési terv módosítása előkészítésére a PESTTERV tervezői 2018-ban készítettek.

TERVEZÉSI ELŐZMÉNYEK

Nagykátá hatályos településrendezési tervét megalapozó *(2011-2012-ben készült, 2013-ban elfogadott)* településfejlesztési koncepciója az alábbiakra helyezte a hangsúlyt:

- munkahelyteremtés, a foglalkoztatási lehetőségek bővítése,
- képzés, a humán erőforrások fejlesztése,
- a természeti-, táji és kulturális értékek védelme,
- a lakóterületek minőségi fejlesztése,
- a városi életminőséghez hozzátartozóan a rekreáció, sportolás lehetőségeinek bővítése,
- a városi ellátási színvonalat biztosító intézmény és infrastruktúra kiépítése.

A városfejlesztés és városrendezés elsődleges feladataként a hatályos koncepció *(mint azt követően a településrendezési terv is)* a város hosszútávon fenntartható dinamikus fejlődésének területi, infrastrukturális feltételeinek biztosítását tekintette fő célként.

Ezen belül cél volt, hogy a terv a város szerkezetét és területfelhasználását úgy formálja, hogy az egyaránt szolgálja a nagy távlatban 15 ezer fő népesség sokoldalú területi, intézményi, környezeti igényeit, valamint a kistérségi központ városi szerepköréből adódó funkciókat.

Célként tekintette a koncepció a városszerkezet alakítását, a területfelhasználás olyan módon való tervezését, amely során jelentős természeti értékek nem sérülnek. Kiemelte, hogy a tervezés és a fejlesztési területek kijelölése során egyaránt figyelembe kell venni a földek minőségét, a terület ökonómiai és ökológiai potenciálját.

Célul tűzte ki a koncepció, hogy a közlekedési hálózatok nyomvonalai Nagykáta és a Tápió mente hosszú távú érdekeit figyelembe vevő módon kerüljenek megtervezésre, ezzel elősegítve a város geoökonómiai helyzetének jelentős javítását, a regionális kapcsolatok erősítését, Nagykáta "helyzetbe hozását".

Célként fogalmazódott meg a lakóterületi kínálat bővítése *(kisvárosi, kertvárosi lakóterület, lakópark jellegű lakóterület, valamint vállalkozási célra is hasznosítható lakó-munkahelyi terület bővítése)*, a városközpont intézményi területeinek bővítése, a kisvárosi profil és karakter erősítése, a lakossági ellátást biztosító városi és térségi intézmények távlati elhelyezése, megfelelő kapacitásuk biztosítása, valamint a közép és kisvállalkozások letelepedésének elősegítése.

Fenti célkitűzések érvényesültek a továbbtervezésnél *(a településszerkezeti terv készítésénél, valamint annak részleges módosításainál)*, a fejlesztések megvalósítása azonban jelentős mértékben elmaradt a célkitűzésektől.

Ezért került sor 2015-ben a településfejlesztési stratégia *(ITS)* készítése keretében a városfejlesztési célok és feladatok ismételt számbavételére, a fejlesztési feladatok ütemezésére.

A településfejlesztési koncepció jelen felülvizsgálatánál figyelembevételre kerültek azok a jelentős eredmények *(a megvalósult fejlesztések)*, amelyek az ITS elfogadása óta születtek. Ennek figyelembevételével – *a fő célkitűzések változatlan fenntartása mellett* – a változó gazdasági-finanszírozási környezet figyelembevételével módosításra, pontosításra kerül a városfejlesztési célok prioritásrendszere és a fejlesztési feladatok megvalósításának lehetséges ütemezése.

Cél, hogy amikor *(előre láthatóan 2019-ben)* megkezdődik a következő *(2020-2027 közötti)* fejlesztési ciklus előkészítésének tervezése Nagykáta világos – és a helyi társadalom és a helyi gazdaság

szereplői által is támogatott - célrendszerrel, prioritásrendszerrel felvértezve kezdhesse meg a tárgyalásokat, illetve, hogy a településszerkezeti és a szabályozási tervek módosítása is ezen célok ismeretében, ezek szem előtt tartásával történjen.

2.1. A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT FŐ MEGÁLLAPÍTÁSAI

Nagykátát a Közép-magyarországi régió hagyományos kisközponti múltú települése, járási székhely múlttal. Tekintettel arra, hogy a város intézményei által nyújtott szolgáltatások köre és volumene az elmúlt időszakban nem változott, Nagykátát térségi központi szerepe is változatlan.

A város gazdasági szerkezetében a hagyományos agrárkarakter a korábbi időszakra jellemző iparfejlesztéssel enyhült, az 1990-es években pedig megjelentek a külföldi befektetők a városban (a város egyetlen, 250 fő feletti vállalata is ilyen).

A további tökevonásban az önkormányzat lehetőségei viszont korlátozottak, ráadásul a helyi iparüzési adóbevételek évről évre ingadoznak, ami az önkormányzati költségvetésre is hatást gyakorol. A város vállalkozásai tőkehiányosak, befektetéseik csökkenő tendenciát mutatnak, a cégek belföldi piacra termelnek, a gazdasági válság őket is nehezebb helyzetbe hozta. A város vállalkozásainak összetételében a mai napig látszik a megyei átlagnál markánsabb agrárkarakter.

A korábbi évtizedekben tapasztalt népességszűkülés üteme lényegesen mérséklődött, a népességszám stabilizálódott. A vándorlási egyenleg negatívuma is csökkent az elmúlt években. A korábbi évtizedekben regisztrált – a térség jövője számára rendkívül kedvezőtlen – népességszűkülés (a fiatalabb, képzettebb és gazdaságilag aktívabb népesség egy részének elköltözése, helyükre idősebb, kevésbé képzett és többnyire inaktív népesség beköltözése) is jelentős mértékben mérséklődött, (bár ennek mértékéről és részleteiről csak a 2021-es népszámlálás után lesznek pontos adatok).

Az országosan is jellemző szakemberhiány miatta nagykátai és térségi fiatalok egyre nagyobb arányban találják meg számításukat itt helyben (Nagykátát és Jászberény térségében), ezért csökken az elköltözni szándékozók aránya. Ehhez hozzájárul, hogy jelentős (és növekvő) a különbség a helyi (vagy térségi) ingatlanárak és a Budapest környéki ingatlanárak között. Kedvező, hogy az elmúlt években – a lakásépítési támogatások változása miatt – nőtt a lakásépítési kedv. Ennek köszönhetően a legutóbbi években már 30-50 új ház (lakás) épült Nagykátán. A kedvező irányú változások mérséklődnek ugyan a képzettebb, aktívabb, fiatalabb népesség elköltözését, de még nem elegendők ahhoz, hogy a város igazán vonzó legyen a frissen diplomát szerzők, illetve a magasabb végzettségű innovatív csoportok letelepedésében.

A város gazdasági szereplőinek (a foglalkoztatók) köre szám szerint szinte változatlan, se nem csökkent, se nem bővült. Ez a tény országos összehasonlításban még elfogadható helyzetet mutat, Pest megyei összehasonlításban viszont kedvezőtlen, növeli Nagykátát lemaradását a megye foglalkoztatókörzponti települései között.

Kedvezőtlen körülmény, hogy mivel a Közép-Magyarországi Régió – közte Pest megye - kimaradt a 2013-2020 közötti fejlesztési időszakban a felzárkóztatásban támogatott európai uniós régiók közül, a megyehatáron túli vállalkozások lényegesen előnyösebb helyzetben pályázhattak (pályázhatnak) az európai fejlesztési források elnyerésére, így az egész térség versenyhátrányba került. Ezt a hátrányt közel sem kompenzálták azok a magyar kormányzati fejlesztési források, amelyekhez Pest megye közvetítésével jutott a térség.

Az előnytelen szabályozás következtében vállalkozások vitték át telephelyeiket a szomszédos Jászberénybe. Jelentős – munkahelyeket is teremtő - új vállalkozások letelepedése mindaddig nem várható, amíg jelen szabályozás érvényben van. Ebben változás csak a következő fejlesztési ciklusban várható változás annak köszönhetően, hogy időközben (Pest megye leválásával) a korábbi Közép-Magyarországi régió területfejlesztési szempontból szétvált Budapestre és Pest megyére.

A városban a foglalkoztatottság jelenleg is alacsonyabb a megyei átlagnál, a munkanélküliség viszont (amely a városban jellemzően hosszú távú és alacsony képzettségű munkanélküliség) az országos és a globális gazdasági mozgásoknak megfelelően alakult.

Időközben a munkavállalásra alkalmas munkaerő elfogyott a térségben és a (városban). Az elmúlt években a képzetlen közmunkások száma is megnövekedett. A munkaerőpiacot a munkaerőhiány jellemzi.

Az aktív korú közép- és felsőfokú végzettségűek arányában Nagykáta lemaradása a Pest megyei járásközpontoktól, a megyei és az országos átlagtól egyaránt nő, annak ellenére, hogy a felsőfokú végzettségűek részaránya két számjegyre emelkedett 2011-re.

A válság következtében viszont éppen a legkiszolgáltatottabb munkaerő-piaci helyzetben levők körében rosszabbodik a helyzet, a település megyén belüli periferikus helyzetéből származó hátrányok súlyosbodni látszanak.

Nagykátán a főváros az elsődleges ingázási célpont, de Jászberény és más környező kis és középvárosok is fontosak a munkahelyi ingázásban.

A gazdasági versenyképességet sok vizsgálat szerint befolyásolja a közlekedési elérhetőség, ebből a szempontból Nagykáta helyzete kifejezetten kedvezőtlen Pest megyében. A térségen kívül megvalósult közúti fejlesztések (mint az MO keleti szektor és kapcsolatrendszerének kiépítése) illetve a 31-es főút egyes szakaszainak felújítása némileg javított a térség és a város elérhetőségén, megoldást nem jelent. Bár a terület- és településrendezési tervekben évtizedek óta szerepel az egész Tápió mente feltárás – egyben Nagykáta jobb megközelítését – jelentősen javító Tápió menti főút nyomvonala, a tényleges megvalósulás időpontja nem szerepel egyik ismert fejlesztési ütemezésben sem.

Nagykátán is mind a gazdasági szereplők, mind az önkormányzat és a városi tulajdonú cégek fejlesztéseiben már az előző (2007–2013 közötti) fejlesztési időszakban is meghatározók voltak az európai uniós támogatások. Ugyanakkor az értékeket ebben az időszakban a szennyvízberuházás húzta fel, a vállalkozások nagy összegű pályázatokat nem tudtak elnyerni. (A városi fejlesztések ebben az időszakban kevésbé voltak átgondolt szerkezetben végrehajtva).

Jelentős előrelépést jelentett 2015-ben a városfejlesztési beavatkozások tervezésben az Integrált Városfejlesztési Stratégia elfogadása, amely mentén megindultak azok a 2020-ig tervezett fejlesztések, amelyek döntő mértékben az intézmények fejlesztésére, energia racionalizációjuk megoldására vonatkoztak.

Az átfogó szemléletű településfejlesztést *(így a gazdaságfejlesztést)* támogató intézményrendszer viszont Nagykátán a mai napig hiányos.

A 2015 óta eltelt időszak változási figyelembevételével módosított, *(aktualizált)*

SWOT ELEMZÉS

ERŐSSÉGEK, POTENCIÁLOK

- Kedvező táji-, természeti értékekben gazdag környezet
- Térségi központi szerepkör (járásközponti intézményekkel, kistérségi központi szereppel), jelentős szerep a térségben élők képzésében és foglalkoztatásában. A térségi intézmények megléte.
- Fővároshoz való relatív közelség; a vasúti fővonal melletti fekvés
- A korábbi évtizedekben tapasztalt népességcsökkenés üteme lényegesen mérséklődött, a népességszám stabilizálódott.
- A korábbi évtizedekben regisztrált népességcsere (a fiatalabb, képzettebb és gazdaságilag aktívabb népesség egy részének elköltözése, helyükre idősebb, kevésbé képzett és többnyire inaktív népesség beköltözése) is mérséklődött
- Nőtt a város népességmegtartó képessége. (Ez egyaránt megnyilvánul a foglalkoztatási helyzet javulásában, valamint a lakásépítési kedv növekedésében)
- Biztosított az egészséges lakókörnyezet, a családok élete fenntartásához, illetve a gyerekneveléshez szükséges feltételek
- Vonzó a kisvárosi lét, jó a közbiztonság
- Erős az itt élők lokálpatriotizmusa
- Erős az oktatásban, az egészségügyben, a kultúrában és a humán szolgáltatásokban foglalkoztatottak elkötelezettsége - a kedvezőtlen fizikai adottságok és az infrastrukturális hiányok ellenére - a jobb szolgáltatások biztosítására
- Termálvíz és termálstand, kapcsolódó egészségügyi szolgáltatások. Biztosítottak fürdő- és az egészségturizmus továbbfejlesztésének alapjai.
- A civil szervezetek és hagyományőrző csoportok magas száma és jelentős aktivitása, élő tradíciók, kulturális élet, a rendezvények nagy száma
- Mezővárosi jelleg (nagyterjedésű termőföldek, megőrzött gazdálkodási ismeretek és hagyományok)
- A foglalkoztatottak aránya az aktív korúak lakosságon belül nőtt az elmúlt évtizedben (52,6%-ról 55,9%-ra)
- A regisztrált munkanélküliek aránya a válság utáni csúcshoz képest csökkent
- A működő vállalkozások száma az ezredfordulóig nőtt, 2003-2007 között stagnált, azóta ismét növekszik, így - *ha lassan is* -, de bővül a helyi gazdaság
- A munkaerőpiacot a munkaerőhiány jellemzi
- Kielégítő az ellátottság a lakossági és vállalkozói gazdasági szolgáltatások terén
- A csatornázottság mértéke dinamikusan növekedett. A közcsonnába bekötött lakások aránya a két népszámlálás közötti időszakban több, mint meghatszorozódott (2001-2011 között 9,1%-ról 60,9%-ra nőtt). Ezzel egyidejűleg elhárult a helyi gazdaságfejlesztés egyik fő korlátja, a keletkező szennyvíz elvezetésének és tisztításának hiánya.

- A lakásállomány stabil. A legutóbbi években – *elsősorban a kormányzati intézkedéseknek köszönhetőn* - nőtt a lakásépítési kedv. *(A legutóbbi években egy év alatt 30-50 új lakás épült).*
- A lakásállományon belül jelentősen csökkent az alacsony komfortú lakások aránya.

HÁTRÁNYOK, GYENGESÉGEK

- Budapest relatív közelsége *(ami máshol előny és kimagasló potenciál),* Nagykátán és a Tápió mentén hátrány. A központi térség gazdaságának kisugárzása ebbe a térségben már csak kismértékben érvényesül, a főváros és környéke leszívó, elszívó hatása viszont még mindig erőteljes, akadályozza a helyi gazdaság fejlesztését
- Mivel a Közép-Magyarországi Régió – *közte Pest megye* - kimaradt a 2013-2020 közötti fejlesztési időszakban a felzárkóztatásban támogatott európai uniós régiók közül, a megyehatáron túli vállalkozások lényegesen előnyösebb helyzetben pályázhattak (pályázhatnak) az európai fejlesztési források elnyerésére, így az egész térség versenyhátrányba került, ami jelentősen csökkenti a felzárkózás lehetőségeit.
- Pest megyei, illetve régió belüli peremhelyzetből adódó hátrányok jelentősek a fejlesztési forrásokhoz való hozzájutás vonatkozásában
- Országos összehasonlításban rossz a térség és város elérhetősége. A térségen kívül megvalósult közúti fejlesztések *(illetve a 31-es főút nyomvonal módosítás nélküli szakaszos felújítása)* némileg javítottak a térség és a város elérhetőségén, megoldást azonban nem jelentenek. Meghatározók a korábban tervezett, de elmaradt közlekedésfejlesztések térségi és városi következményei *(kiemelten a Tápió menti főút kiépítésének, illetve a 31-es főút várost elkerülő szakasza kiépítésének elmaradása, a városrészek közötti jobb kapcsolatot biztosító vasúti felüljáró hiánya, megépítésének elmaradása)*
- A város a történelmi hátrányos örökség és közlekedési infrastruktúra kedvezőtlen volta miatt nehezen talál befektetőkre, vállalkozókra.
- Még várat magára a vasútvonal teljes körű felújítása, az elővárosi forgalom feltételeinek biztosítása annak ellenére, hogy ez a vasúti fővonal a térség egyik meghatározó jelentőségű „ingázó tengelye”.
- A város vállalkozásai tőkehiányosak
- Nagykátán alapvető probléma a burkolt utak, járdák, parkolók hiánya, a meglevők rossz állapota.
- Alapvető problémát okoz Nagykátán a víz, a vízrendezés (a csapadékvíz és a belvízrendezés) megoldatlansága. Kiterjedt területeken magas szintű a víz általi veszélyeztetettség. A csapadékvíz elvezetésre számtalan terv készült az elmúlt 30-40 évben, amelyek csak részben valósultak meg. A meglevő rendszer teljes felülvizsgálatra szorul. A település jelentős részén szikkasztó árok vannak, melyek többsége elhanyagolt. A közelmúltban kiépült szennyvízelvezető csatornarendszer nem vízzáró, ezért a csatornahálózatot is elönti a csapadékvíz. A csatornázás előtti időszakban a szikkasztás a talajvízszint emelkedését eredményezte. A rosszul kivitelezett új csatornarendszer nem segíti a probléma megoldását.
- Öregedő a helyi társadalom *(fiatalkorúak kisebb aránya a lakosságon belül, az öregségi mutató magas, értéke ugyan országos átlag alatti, de kedvezőtlenebb, mint a Pest megyei járásközpontok egészének mutatója)*
- Nő a szociális ellátásra szoruló aránya, miközben a város erre fordítható erőforrásai a gyenge helyi gazdaság és az alacsony adóbevételek miatt csak kis mértékben bővülnek.

- Relatív alacsony a lakosok iskolai végzettsége. A legfeljebb 8 osztályt végzettek aránya a 7 évesnél idősebb korosztályokban az elmúlt évtizedben csak kis mértékben csökkent (30%-ról 27,7%-ra) arányuk több mint 5%-al magasabb maradt, mint a Pest megyei járásközpontok átlaga. Az érettségivel rendelkezők aránya ugyanebben a korosztályban az országosnak megfelelő dinamikával nőtt (17,1%-ról 23,7%-ra), arányuk viszont (7%-al) alacsonyabb, mint a Pest megyei járásközpontok átlagában. A legnagyobb elmaradás a felsőfokú végzettségűek arányában van. Annak ellenére, hogy arányuk az elmúlt évtizedben (6,4%-ról 11,4%-ra) nőtt és ez az arány magasabb, mint bármelyik a városkörnyékhez (a járáshoz) tartozó településben, ez 10%-al elmarad a Pest megyei járásközpontok átlagától.
- Az általános iskolai tanulók száma folyamatosan, a középiskolai tanulók száma pedig 2006-tól csökken.
- A város iskoláinak oktatási színvonala jó, de ezek az iskolák - *elsősorban a XXI. századi követelményektől elmaradó műszaki színvonaluk, lelakottságuk miatt* - lényegesen kisebb vonzást jelentenek a térség tanulni vágyó ifjúságára, mint más járásközpontok hasonló oktatási intézményei. A más településekből bejáró tanulók aránya közel a fele Nagykátán, mint a Pest megyei járásközpontok iskoláiba bejáró tanulók átlaga.
- Kedvezőtlen a helyi gazdaság struktúrája. Hiányoznak a nagyfoglalkoztatók és a kiemelkedően magas hozzáadott értéket termelők. Hiányzik a K+F szektor. A városban mindössze egy vállalkozás foglalkoztat 250 főnél több munkaeőt, 3 vállalkozás pedig 50-250 főt foglalkoztat. A 10-50 főt foglalkoztató cégek száma 2006-tól 2012-ig kismértékben (29-ről 32-re) nőtt. A helyi gazdaságban mindvégig meghatározóak a kis cégek, az 1-9 főt foglalkoztatók száma (2012-ben 1079) és aránya. Jellemző a munkaerő egy részének képzetlensége, motiválatlansága.
- A helyi gazdaság sajátossága, hogy bár a mezőgazdaságban regisztrált vállalkozások aránya az országos arálynak megfelelő, azt kis mértékben meghaladó, az iparban és az építőiparban regisztrált vállalkozások aránya a válság óta folyamatosan csökkenő (16,9%-ról 14,5%-ra), a szolgáltatásban aránya is stagnál és jelentősen elmaradva az országos, illetve a Pest megyei járásközpontok átlagoktól.
- Relatív alacsony a helyi gazdaság teljesítő- és eltartó képessége. A foglalkoztatottak nélküli háztartások aránya 10 év alatt nem csökkent, a munkanélküliségi ráta 5,5%-ról 6%-ra nőtt, de ez arány kedvezőtlenebb, mint az országos, illetve a Pest megyei járásközpontok helyzetét jelző adat. A tartós (legalább 360 napig) munkanélküliek aránya 2009 óta kismértékben, de folyamatosan nő, arányuk országos és járási átlag alatti, de nem kedvezőtlenebb, mint a Pest megyei járásközpontok adata.
- Magas a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a 15-59 év közöttiek között (40,2%) magasabb, mint az országos és a Pest megyei járásközponti átlag. Ennél csak a Nagykátai járás településeinek adata mutat kedvezőtlenebb képet.
- A lakosság és a családok átlagos jövedelme (az 1 főre jutó nettó jövedelem) jelentősen elmarad úgy az ország lakossága egésze, mint a hasonló funkciójú Pest megyei városok lakosságának jövedelmétől.
- Kihasztnátlan a termál potenciál. A fürdő vízfelületének mérete a befogadóképesség növelésének akadálya. A vízfelület növelése, illetve a szolgáltatások bővítését lehetővé tevő épületbővítés nélkül nem lehetséges a fürdő jobb pozicionálása sem a szűkebb sem a tágabb térség fürdői között. Szálláshelyek – *közte az ifjúsági- sport célú és a minőségi* – szálláshelyek egyaránt hiányoznak. Nem kielégítő a turisztikai desztináció. Nem megoldott az elfolyó víz más irányú hasznosítása sem.

- A 8000 hektár mezőgazdasági termelő területen egyáltalán nincs olyan feldolgozóipar, amely lehetővé tenné a helyben termelt termékek hozzáadott értékének növelését
- A turizmus nem járul hozzá a potenciáljainak megfelelő mértékben a helyi gazdaság teljesítőképessége bővüléséhez. A vendéglátóhelyek száma ugyan 2009 óta bővül, az összes szállásférőhelyek száma a 2003-ban regisztrált érték felében stabilizálódott, majd ismét csökkent. *(Míg 2010 - 2013 között 24 férőhelyet regisztráltak, 2014-ben már csak 20-at.)*
- Korlátozottak a karrierépítési lehetőségek (A fiatalok és képzettek többsége nem talál kvalifikált és perspektívát jelentő munkát, ezért a képzettség megszerzése után kevesen jönnek vissza Nagykátára.)
- Erőteljes az elingázás fővárosba és térségébe. Az ingázás nemcsak a helyi, kevesebb és rosszabbul fizetett munkalehetőségekből adódó munkaerőtöbbletet szívja fel, hanem a képzettebb helyben munkát nem találók többségét is.
- A városközpontban hiányoznak a XXI. századi színvonalú közigazgatáshoz és a lakosság ellátásához szükséges megfelelő színvonalú középületek és a kapcsolódó közterek, zöldterületek, játszóterek. *(Nagykátán elmaradtak a más járásközpont városokban megvalósított sikeres funkcióbővítő városközpont fejlesztések)* A vasútállomás közterületei (az aluljáró és a kapcsolódó területek) a funkcióhoz és az ott megforduló népesség számához, valamint az utazóközönség környezet iránti igényességéhez képest méltatlan kialakításúak, igénytelenek.
- Károsak a motorizáció hatásai. A közúti forgalom növekedéséből és az elkerülő (31-es) utak hiányából adódóan folyamatos nő a forgalom a lakott területeken. Megfelelő műszaki megoldások - körforgalmi csomópontok, biztonságos kerékpárutak - hiányában ennek jelentős forgalombiztonsági problémái vannak. E mellett a környezetterhelési hatások is jelentősek.
- Romlik a külterületi népesség összetétele, szegényedik az ott élő népesség. A külterületi lakóhelyeken megfigyelt migráció eredményeként a belterület lakóterületeinek vonzereje ugyan nő *(a tehetősebbek beköltöznek a városba)* az alacsony ingatlanár következtében a külterületre az ország távolabbi térségeiből költöznek olyanok, akik Nagykátán sem tudják megfizetni a belterületi lakóterülettel – lakással és életmóddal járó – költségeket. A külterületi városrészekben erősödik a szegregáció.

LEHETŐSÉGEK

- Pest megye és Budapest különválásával a 2020 utáni fejlesztési időszakban jelentősen javulhatnak az európai uniós kiegészítő támogatásokhoz és forrásokhoz való hozzáférés lehetőségei, csökkennek (illetve megszűnnek) a különbségek Pest megye és a szomszédos megyék fejlesztési lehetőségei között. A potenciális lehetőségek kihasználása azonban sokban függ attól, hogy alakulnak majd az Európai Unió 2020-2027 közötti időszakának prioritásai és forráselosztó mechanizmusai.
- Tudatos városfejlesztés, a fejlesztés eszközkészletének és forrásainak bővítése. Aktív gazdaságfejlesztési politika, a helyi gazdaság fejlesztését, a foglalkoztatás növelését szolgáló országos és helyi eszközkészlet bővülésével
- A belvízrendezés, a felszíni vízrendezés megoldása. Szükséges a korábban készült tervek felülvizsgálata, a megvalósítás újraütemezése. A szikkasztó árkok helyett az elvezetés megoldása. *(Az elvezető árkok szakaszos lefedésével a parkolás is megoldható lenne az utak mentén).*

- A vasút elővárosi forgalom lebonyolítására alkalmassá tétele, az utazási idő csökkentése, az utazási kényelem növelése. A vasútállomás környékének rendezése, biztonságossá tétele.
- Helyi adottságokra épülő gazdaság szerkezet kialakítása és fejlesztése. A szolgáltatóipar és a feldolgozó ipar fejlesztése. Új vállalkozások városba vonzása.
- Külső működő tőke beáramlás támogatása, (jelentősebb, de nem magas képzettségű munkaerőt igénylő, nagyobb volumenű vállalatok, főként a mezőgazdasági termékeket feldolgozó iparágak betelepülésének elősegítésére)
- Oktatásra, képzésre alapozó gazdaságfejlesztés. Az iskolai képzés minőségi megerősítése, többcélú középiskolai kollégium biztosítása
- Új irányok meghatározása a szakképzésben. A szakképzés és a gazdaságfejlesztés erőteljesebb összehangolása, érdemi együttműködés a képzés és a helyi (térségi) gazdaság szereplői között. Gazdasági igényekkel összehangolt képzési rendszer kialakítása
- Jászberénnyel és térségével összehangolt (megyehatárokon átívelő) fejlesztések előkészítése és megvalósítása
- Új gazdasági területek előkészítése és fejlesztésbe vonása (kiemelten a tervezett 31-es – várost elkerülő - út mentén).
- A járási funkciókat is ellátó szakorvosi ellátás fejlesztése megújított szakmai koncepció alapján, a jelenleg több helyen - fizikailag alacsony színvonalú létesítményekben - található intézmények számára a XXI. századi követelményeknek megfelelő működési feltételek biztosítása.
- A térségi kereskedelmi és szolgáltató központi szerep erősítése, a városközpont fejlesztése, közigazgatási épület építése, a posta felújítása, a nagykátai vásárhoz kapcsolódó állatvásár rendezés lehetőségének biztosítása.
- A termálvíz potenciál erőteljesebb és többirányú kihasználása (a termálfürdő vízfelületeinek további növelése, a befogadóképesség és a szolgáltatások – kiemelten az egészségügyi szolgáltatások - bővítése, hatékony marketing a vendégkör bővítése érdekében. Tanmedence létesítése, a fürdőház bővítése
- A strand környéki területek újrapozicionálása, kemping, szálláshelyek, majd szálloda létesítése, sport célú ifjúsági szálláshelyek bővítése, edzőszállás.
- Az elfolyó melegvíz hasznosítása, üvegház létesítése szociális szövetkezeti forma keretében
- Turisztikai központ szerep kialakítása, erősítése a Tápió-mente egésze turisztikai potenciáljának kihasználásával, a kínálat és az attrakciók bővítésével, a kínálat és a rendezvények térségi összehangolásával. A fesztiválturizmus lehetőségei bővítése, hálózatba szervezése
- A város építészeti karakterének erősítése, a meglevő műemlékek megvédésével és karbantartásával, valamint a kevés építészeti érték helyi védelmével. (A 1760 körül épült Keglevich kápolna felújításának tervezése megkezdődött).
- A város határában található csatamező történeti emlékhellyé fejlesztése
- Az ökoturizmus fejlesztése Erdőszőlőn és Egreskátán. A NATURA 2000 területek környezetének turisztikai hasznosítása.
- Új vasúti átkelők létesítése a városrészek közötti kapcsolatok javítása érdekében
- Kerékpárút teljessé tétele Nagykáta és Jászberény között
- A közvilágítás fejlesztése és korszerűsítése az energiatakarékossági szempontok és a folyamatos karbantartás feltételeinek biztosításával.
- A közbiztonság növelése, kamerarendszer kiépítése és üzemeltetése.

- A vasútállomás környékének átfogó fejlesztése, az alulhasznosított területek rendezése, a parkolási gondok enyhítése.
- A szelektív hulladékgyűjtés és hasznosítás feltételeinek biztosítása (hulladék átrakó létesítése, a törmelék elhelyezés feltételei biztosítása a külterületek további elszennyezésének megakadályozására)
- A külterületen élők biztonságos életlehetőségének javítása, a tanyagondnok hálózat fejlesztése, mezőőri szolgálat kiépítése
- A közmunkaprogramok megújítása (élőmunkaigényes kultúrák, ültetvények, energianövények termesztésének támogatása az alacsony képzettségű munkavállalók munkajövedelemhez juttatásának elősegítésére)
- A térségi együttműködésben rejlő lehetőségek további bővítése (a sajátosan hátrányos helyzet elismertetése, a felszámolását elősegítő kezelő eszközök bővítése érdekében)

KOCKÁZATOK, VESZÉLYEK

- A következő 2020-2027 közötti európai uniós időszakban jelentősen csökkennek a fejlesztésre fordítható források, így nem válik lehetővé a 2020-ig kialakult egyenlőtlenségek kiegyenlítése, a relatív elmaradottság következtében ismételten gyengül a város (és a térség) népességmegtartó képessége, a város kívül marad a gazdaságfejlesztés, a munkahelyteremtés célterületein.
- Megreked a helyi gazdaság fejlődése.
- Tovább csökken a népesség, romlik korstruktúrája, a tovább öregedő társadalom erőteljes ellátási és szociális problémát és többlet terhet okoz a városban
- A magasabb bérszínvonalat biztosító budapesti munkaerőpiac gyakorlatilag versenyképtelenné teszi a nagykáti munkaerő-piaci kínálatot.
- Növekszik a jelenleg ingázók hajlandósága az elköltözésre, az elengedhetetlen fejlesztések elmaradása esetén tovább romlik a város népességmegtartó és népesség vonzó képessége
- Veszélyt jelent az állami és az egyházi fenntartású iskolák közötti színvonalkülönbség növekedése, amely a tanulók szegregációját, illetve a Jászberénybe tanulók számának növekedését eredményezheti.
- Rendezetlen marad az oktatási és egészségügyi intézmények vonatkozásában a tulajdonosi, fenntartó szerep, ezen belül tisztázatlan marad az önkormányzat feladatköre, tehervállalásának forrásai.

NAGYKÁTA JÖVŐKÉPE

NAGYKÁTA KEDVEZŐ TÁJI KÖRNYEZETBEN NÉPESSÉGÉT MEGŐRZŐ, FUNKCIÓIBAN GAZDAGODÓ, ERŐSÖDŐ GAZDASÁGÚ VONZÓ KISVÁROS

A város társadalmi jövőképe

- Népeességét megtartani képes, vonzó élettér, az életminőségre pozitívan ható intézkedéseknek köszönhetően a természetes népességfogyás mérséklődik
- A városban, és a járásban élők magas színvonalú városi szolgáltatásokat vehetnek igénybe az egészségügy, oktatás-nevelés, kultúra, művelődés, rekreáció, sport, vendéglátás, igazgatás és hivatali ügyintézés területén
- A város oktatási-képzési rendszerének eredményeképp a humánerőforrás adottságok javulnak.
- Enyhül a szegregáció, az antiszegregációs intézkedéseknek, valamint a külterületi lakhatás körülményeinek javítására vonatkozó (ma még csak tervezett) kormányzati intézkedéseknek köszönhetően csökkennek a társadalmi feszültségek, (Erdőszéle) és megtörténik fenyegetett városi területek és környezetük rehabilitációja.
- Nő a szociális biztonság, enyhülnek a szociális problémák, a hátrányos helyzetű csoportok hasznélvezői lesznek a városban kibontakozó gazdasági fellendülésnek.
- A város intézményei az időskorú lakosság részére magas színvonalú ellátást biztosítanak, az idősebb korosztály megbecsülésben él.
- A városban élők megyei átlagot meghaladó egészségi állapotát az egészségmegőrző, rehabilitációs és a rekreációs fejlesztések, a változatos sportolási, aktív kikapcsolódási lehetőségek biztosítják a korszerű egészségügyi szolgáltatások mellett.
- A civil szféra tovább erősödik és növekszik részvétele a város életében.

A város gazdasági jövőképe

- A városban a Közép-Magyarországi Régiót sújtó diszkrimináció megszüntetésével 2020 után javul a befektetési környezet, a meglévő ipari területek, illetve az ipari parki szolgáltatások javításával erőteljes és fenntartható a gazdasági fejlődés, amely a foglalkoztatottság növelésének köszönhetően kedvező szociális hatásokat is eredményez
- A javuló gazdasági környezet lehetővé teszi a meglévő munkahelyek megőrzését, a városban működő és fejlődési potenciállal rendelkező gazdasági egységek bővülését, új munkahelyek befogadását.
- A korábban kijelölt – illetve a településszerkezeti terv során következő módosítása eredményeként újonnan kijelölésre kerülő – ipari, gazdasági területek infrastrukturális ellátottsága megoldódik, ami megteremti a gazdaság további bővülésének lehetőségét, Nagykáta foglalkoztató központ szerepének erősítését, a város gazdasági teljesítményének növelését.

- Fejlődő és innovatívvá váló vállalkozói infrastruktúra eredményeként stabil és diverzifikált gazdasági struktúrával rendelkezik a város, amely magasabb hozzáadott érték előállítására képes.
- A városban működő középfokú oktatási intézményrendszerben a szakképzés nagyobb teret nyer, változatos képzési kínálat nyújtásával jól kvalifikált, a piac által igényelt szakképzett munkaerőt biztosít a foglalkoztatók számára.
- A turisztikai kínálat a termálfürdő és környéke további fejlesztésével bővül úgy a szolgáltatások, mint a férőhelyek vonatkozásában
- Az épített örökség megújításánál a gazdaságossági szempontok, a pénzügyi fenntarthatóság és jövedelmezőség is érvényesül

A város táji, természeti és épített környezetének jövőképe

- A területfelhasználás tervezése során továbbra is a kompakt település kialakítása az alapelv
- Nagykáta a jövőben hatékonyan kihasználja sajátos egyedi erőforrásait (kedvező táji környezetét, termálvízincset, gazdaság alapját képező munkahelyeket, az oktatásban, az egészségügyben, a szociális szférában és a kultúrában dogozók humán erőforrásait) ezzel értékeit megőrző, azt fenntartható módon fejlesztő várossá válik
- A város még meglévő infrastrukturális szűk keresztmetszetei (pl. csapadékvíz elvezetés, közlekedésbiztonság) felszámolásra kerülnek.
- Lakóterületein a fejlesztések a kertvárosias jelleg megtartására irányulnak, élhető, kellemes, barátságos települési arculatot eredményezve, s magukban foglalják azokat az előnyöket, amik vonzó lakókörnyezetet jelentenek a nagykátaiak számára.
- A városi zöldfelületek száma és nagysága nő, a meglévő, de alulhasznosított zöldfelületek működő közösségi terekké válnak, a városi térszerkezetet zöldfelületek tagolják és a városi klímaadottságok is javulnak.
- A tájhasználatban a megélhetést és jövedelemtermelést valamint a megőrzést egyaránt lehetővé tevő tájgazdálkodási módok válnak uralkodóvá.
- A város felkészül a klímaváltozás kedvezőtlen hatásaira, a felszíni vizek elvezetésével kapcsolatos hiányosságok felszámolásra kerülnek, a vizek visszatartását szolgáló tározók létesítésével biztosítható a fenntartható és biztonságos vízgazdálkodás.

Nagykáta jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

- Nagykáta városi vonzáskörzete kistérségi központjaként térszervező erővel rendelkező gazdasági, foglalkoztató, intézményi, kulturális és idegenforgalmi központ, közlekedési csomópont.
- Együttműködik a Tápió mentétől kisebb (annak K-i DK-i településeit tömörítő) térség településeivel, számukra teljes körű középfokú ellátást biztosít
- Erősíti kapcsolatait úgy a Pest megyén belüli- (Cegléd, Dabas, Veresegyház) mint a megyehatáron túli foglalkoztató és gazdasági központokkal (Jászberény, Szolnok)
- A megközelítés feltételeinek javulásával (az elérhetési idő csökkentésével) lehetővé válik az ipari beszállítói kapacitásai fejlesztése, ezáltal további országos és európai nagyvállalatokkal

is szoros gazdasági kapcsolatokat kiépítésének lehetősége, melyek más területeken újabb együttműködéseket eredményeznek.

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK

- Távlatosság (a hosszú távú célok szem előtt tartása a közép és rövid távú fejlesztési döntések meghozatalánál)
- Stratégiai megközelítés (a versenyképesség növelése, a helyi gazdaság fejlesztése valamint a város lakossága „jóléte” biztosítása prioritásainak érvényesítésére)
- Integrált szemlélet (egymástól elszigetelt ágazati beavatkozások helyett integrált megoldások alkalmazása a fejlesztési célok szolgálatában)
- Helyi erőforrásokra való építkezés (a térségi természeti, gazdasági és emberi erőforrások sajátosságainak figyelembevétele és fenntartható módon való érvényesítése a város és térsége fejlesztése során)
- Hatékonyságra való törekvés (a területi adottságok és a rendelkezésre álló erőforrások jobb kihasználása)
- Az értékek megőrzése és fenntartható hasznosítása (az épített környezeti értékek és a társadalom szellemi és kulturális értékeinek megőrzése, a táji-, természeti értékek védelme és mindezek hasznosítása a gazdaság, a környezet és a helyi társadalom fejlesztése során)
- A társadalmi igazságosság és az esélyegyenlőség érvényre juttatása (a társadalmilag indokolatlan területi különbségek csökkentése, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása, az esélyegyenlőség biztosítása, a társadalmi mobilitás erősítése)
- Partnerség (a fejlesztési célok országos, megyei és helyi szinten történő megfogalmazásától a városi, várostérségi szintű feladatok széleskörű társadalmi együttműködéssel történő megvalósításáig)
- Térségi szemlélet (a térségi érdeket is érvényesítő megoldások a helyi fejlesztéseknél)
- Népeségmegtartó, ifjúságmegtartó képesség erősítése (a városfejlesztéssel összefüggő célok és konkrét beavatkozások tervezése és megvalósítása során az életminőség javítása, a helyben történő megélhetés és boldogulás változatos feltételeinek biztosítása)
- Kompakt város (a területével felelős módon történő gazdálkodás, optimális területfelhasználásra törekvés, a barnamezős területek megújítására törekvés, új beépítésre szánt területek kijelölésének minimalizálása)
- Egészséges város (lakói számára nem csak a korszerű egészségügyi ellátás biztosított, hanem kiemelt figyelmet fordít az egészségmegőrzésre, a sport, az aktív tevékenységek területi, intézményi feltételeinek biztosítására)
- Harmónia fenntartási képesség erősítése (kiegyensúlyozott fejlődés biztosítása, a már megvalósult eredmények és a tervezett fejlesztések biztonságos fenntartásához és az üzemeltetéshez szükséges gazdasági, szellemi és szervezeti háttér biztosítása)

A jövőbeni fejlesztési irányok meghatározása Nagykátán (Az ITS-sel összhangban)

Hosszú távú átfogó cél

Kedvező táji környezetben népességét megőrző, funkcióiban gazdagodó, erősödő gazdaságú vonzó kisváros megteremtése

Városi tematikus célok

1. A helyi erőforrásokra fokozott mértékben építő gazdaság fejlesztése

2. A turizmus fejlesztése

3. Az itt élők életminősége javítása, a városi és várostérségi érdekű szolgáltatások fejlesztése

4. A városi és a várostérségi közlekedés fejlesztése

5. Az épített és a természeti környezet fejlesztése

6. A környezet-biztonság és a közbiztonság növelése

Városrész szintű célok

Városközpont

A városközpont funkcióbővítő fejlesztése, az intézményhálózat megújítása, a közlekedési és a zöld infrastruktúra fejlesztése

A vasúttól É-ra fekvő városrész

A városrész infrastrukturális hiányosságainak felszámolása, a belvív általi veszélyeztetés csökkentése, gazdasági célú területfejlesztés

A vasúttól D-re fekvő városrész

A városrész infrastrukturális hiányosságainak felszámolása, az ipari- gazdasági területek fejlesztése a területi kínálat bővítése

Külterületi településrészek

Az infrastrukturális hiányok csökkentése, a közlekedés fejlesztése, a kerékpárhálózat bővítése

NAGYKÁTA ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ STRATÉGIAI CÉLOK

A képviselőtestület által jóváhagyott Integrált Településfejlesztési Stratégia célkitűzései figyelembevételével. *(A jóváhagyás óta eltelt időszak történései nem teszik indokoltá a célrendszer megváltoztatását).*

1. A helyi erőforrásokra fokozott mértékben építő gazdaság fejlesztése

A gazdaságfejlesztés a nemzetközi gyakorlatban az elmúlt évtizedek gazdasági struktúra- és ciklusváltásainak megfelelően a korábbiaknál jobban épít a helyi önkormányzatokra, illetve a helyben rendelkezésre álló erőforrásokra (tőke, munkaerő, természeti erőforrások stb.). A Nagykáta jövőképében meghatározott módon a népességét megőrző város, a funkciókban gazdag és vonzó térségközponti szerep egyik legfontosabb eleme a gazdaságfejlesztés.

A hosszú távú átfogó fejlesztési célhoz a stratégiában két középtávú tematikus fejlesztési cél tartozik:

- a foglalkoztatás bővítése, a meglévő vállalkozások támogatása, új vállalkozások letelepedésének elősegítése,
- a turizmus fejlesztése, a turisztikai központoszerep erősítése.

A foglalkoztatás bővítése, a meglévő vállalkozások támogatása, új vállalkozások letelepedésének elősegítése

A foglalkoztatás bővítése kiemelt cél és feladat. A városban hagyományosan alacsonyabbak a foglalkoztatási mutatószámok a megyei átlagértéknél, kihívást jelent a munkaerő alacsonyabb képzettsége is. A foglalkoztatás bővítése megerősíti a helyi gazdaságot, továbbá a Nagykátán levő vállalatok tevékenységének bővülésével a helyi adóbevételek is stabilizálódnak, növekszenek. A településen a következő beavatkozásokat tervezzük a következő időszakban:

Ezért a helyi adottságokra épülő gazdaságszerkezetet kell kialakítani és fejleszteni. A gazdasági szerkezetváltás erősítendő a feldolgozóipar és a szolgáltatások erősítésével, új vállalkozások városba vonzásával lehetséges. A külső működő tőke-beáramlás támogatása elsősorban a jelentősebb számú, de nem magas képzettségű munkaerőt igénylő vállalatok, főként pedig a mezőgazdasági termékeket feldolgozó iparágakban indokolt *(amellyel a mezővárosi pozíció erősíthető)*. Infrastrukturálisan ide tartozik új gazdasági célra hasznosítható területek előkészítése és fejlesztésbe való bevonása. Az új vállalkozások emellett a kis- és középvállalkozások letelepedésének, a meglévő vállalkozások bővítésének ösztönzését is jelenti, amellyel a helyben foglalkoztatás bővíthető.

A vidékfejlesztés rendelkezésre álló eszközeinek összehangolt alkalmazása a gazdaságfejlesztésben, az önfoglalkoztatás és a családi gazdaságok támogatása a város számára is fontos elérendő középtávú cél.

A kisvárosi szerepkörhöz kapcsolódó fejlesztés, hogy a városi állatvásár helyszínét a térségi piaci funkció erősítésére alakítsuk.

A foglalkoztatás növelésének fontos eszköze a gazdaságfejlesztés hatékonyabb összekapcsolása az oktatással és képzéssel. Meg kell erősíteni az iskolai képzés minőségét, a szakképzésben pedig új irányokat kell meghatározni. A szakképzés és a gazdaságfejlesztés összehangolása érdemi

együttműködést igényel a képzés és a helyi vagy térségi gazdasági szereplők között. (Az együttműködés kezdeti eredményei már érzékelhetők.)

A városban a foglalkoztatásbővítést az önkormányzat saját erőforrásaiból is segíti. Ennek fontos eleme a közfoglalkoztatásból adódó lehetőségek kiaknázása. Az élők munkajuttatás-igényes mezőgazdasági termelés az alacsony képzettségű munkavállalók bérjövetelemhez való jutását segíti elő. Az egyik fontos beavatkozás ezen a területen a fürdő elfolyó melegvizének hasznosítása üvegház létesítésével élelmiszer-termelési célra, lehetőleg szociális szövetkezeti formában.

A foglalkoztatásbővítést a polgármesteri hivatalban szervezeti oldalról a tudatos városfejlesztéssel, a fejlesztés eszközeinek és forrásainak bővítésével lehet megvalósítani. Ennek fontos eszköze lehet a városfejlesztési társaság életre hívása és működtetése, amely megteremti azokat a koordinációs mechanizmusokat a városvezetés és a gazdasági szereplők között, amelyekkel a városi szinergiák a jelenleginél kedvezőbb módon kiaknázhatók.

A helyi gazdaságfejlesztés területi feltételei biztosításához szükségessé válik új gazdasági területek kijelölése *(a településszerkezeti terv felülvizsgálata és módosítása keretében)*. Olyan területek élvezzenek előnyt a területkijelölés során, ahol a tulajdonviszonyok rendezettek *(vagy rövid távon rendezhetők)*, illetve ahol a gazdasági funkcióhoz szükséges műszaki infrastrukturális feltételek gazdaságosan biztosíthatók. *(Ilyen terület pld a Tápióbicskére vezető út K-i oldalán a közigazgatási határ közelében fekvő terület az erdőterülettől északra.)*

A gazdasági területek kínálatának bővítéséhez rendezni kell a szennyvíztisztító mellett már korábban gazdaságfejlesztés részére kijelölt terület státuszát (amely a hatályos szabályozási terv szerint véderdő).

2. A turizmus fejlesztése, a turisztikai központoszerep erősítése

A turizmus fejlesztése a gazdaságfejlesztés fontos alkotóeleme. Az elmúlt években – *elsősorban a fürdőre alapozva* – jelentős beruházások történtek, amelyek növekvő pályára tudják állítani a turizmust. Bár a kisvárosi méret miatt a turizmus egészen biztosan nem lesz elsődleges fontosságú a város gazdasági életében, viszont a bővülő szolgáltatásokkal a turisták mellett a helyben lakó vagy a térségben élő lakosság számára is biztosíthatók többlétszolgáltatások. A turisztikai központoszerep erősítésére érdekében szükséges (új kút létesítésével) a termálvíz-potenciál erőteljesebb kihasználása. a tanmedence építésével és a fürdőház bővítésével képzelhető el. A vízfelületek is tovább növelendők új medencék és a látogatókat vonzó új elemek létesítésével. Szükséges és lehetséges a szolgáltatások *(kiemelten az egészségügyi szolgáltatások)* bővítése. A fejlesztést hatékony marketinggel is szükséges kiegészíteni.

A strand környékén levő területek is újrapozicionálандók, helyet biztosítva olyan turisztikai és sport célú fejlesztéseknek, mint sportcsarnok, kemping és szálláshelyek. A sportcélú ifjúsági szálláshelyek is bővítendők, edzőszállás hozható létre.

A fejlesztés a Kerektői ág túloldalán, majd a vasúton túli területen folytatható *(ott újabb sportpályák építésével)*. A vasúton túli területek felhasználásának feltétele egy új gyalogos felüljáró létesítése a vasút felett.

A turisztikai központoszerep a Tápió-mente egészével összhangban erősíthető. A kínálat, az attrakciók és a rendezvények (*fesztiválok*) bővítése, a rendezvények és a turisztikai fejlesztések összehangolása, hálózatba szervezése növelheti a térségbe látogatók számát. Mind a kulturális (*pl. a város határában található csatamező történeti emlékhellyé fejlesztése*), mind pedig a természeti örökségek (*pl. Natura 2000 területek*) ökoturisztikai célú hasznosítása, borút-tanösvény kialakítása) turisztikai hasznosítása felfrissíti a város gazdaságát.

A turizmus fejlesztésének része a falusi turizmus fejlesztése, a szálláshelyek bővítése, valamint speciális éttermi kínálat gazdagítása.

A rendezvények vonatkozásában kiemelkedő jelentőségű a Tápiófeszt Hagyományőrző és Gasztronómiai-Kulturális Fesztiválban rejlő lehetőségek kihasználása, a programlehetőségek további gazdagítása, amely jelentősen hozzájárul a város és a térség hazai és külföldi ismertségének (*elismertségének*) növeléséhez.

3. Az itt élők életminősége javítása, a városi és várostérségi érdekű szolgáltatások fejlesztése

Nagykátá helyzete a megalapozó munkarészek értékelése szerint is hátrányos, periférikus, aminek következtében gyenge és romló a város népességmegtartó képessége. A város és térsége pozíciójának javításához a gazdaság fejlesztésén túl kiemelt jelentőségű az itt élők életminőségének, lakóterületükkel való elégedettségének növelése, amely az építési telekkínálat differenciált növelésével, a városi és várostérségi szolgáltatások fejlesztésével, az ellátást biztosító intézmények fejlesztésével, az intézmények energiahatékonyságának növelésével, a városi zöldfelületi rendszer fejlesztésével, a közlekedés fejlesztésével, a térségi és a városi közlekedés feltételeinek javításával lehetséges.

A lakótelek kínálat bővítése, a fiatalok és a betelepülők számára is vonzó differenciált területi kínálat biztosítása

Az itt élők életminősége biztosításán túl kiemelt fejlesztési feladat a lakóterületek fejlesztése során olyan építési telek kínálat biztosítása, amely megfelel az igények és a kereslet sajátosságainak. A legtöbbször ingázással terhelt életmód miatt lényegesen csökkent a kereslet a hagyományos nagy kertek iránt.

Ezért a településrendezési terv felülvizsgálata és módosítása során a már kialakult lakóterületeken meg kell vizsgálni a mainál intenzívebb területhasználat lehetőségét (*a tömbbelső felhasználásának, a hosszú telkek megosztásának lehetőségét*), az egy telken építhető lakásszám esetleges megemelését (*mindenkor figyelemmel a telekviszonyok sajátosságaira, és a szomszédsági érdekekre*).

A helyi igények kielégítéséhez szükséges a jelenleg meghatározó kertvárosias telekbéreteknél kisebb 450-500 m²-es (*esetenként, a környezeti és az infrastrukturális feltételek teljesülése esetén 250-500 m²-es*) új lakótelek kialakítása. Ugyanakkor el kell kerülni a területek túlépítését, amely a kertvárosi jelleg és életminőség romlásával, hosszú távon pedig a területek értéke csökkenésével jár.

4. A városi és a várostérségi közlekedés fejlesztése

A Tápió mente térség és Nagykáta országon és Pest megyén belüli periférikus helyzetének legfőbb oka, hogy hiányoznak, illetve kiépítetlenek azok a gyorsforgalmi és főúti kapcsolatok, amelyeket a hosszú távra szóló területrendezési tervek ugyan több évtizede tartalmaznak M3 és az M5 szögfelezőjében *(amelyek biztosíthatnák a megfelelő térszerkezeti kapcsolatokat, a megfelelő idő alatt való eljutást, illetve a térség megfelelő megközelíthetőséget)*.

Tekintettel arra, hogy a jelenleg ismert tervek szerint ezen közúthálózati elemek kiépítésére a 2015-2020 közötti fejlesztési időszakban sem kerül sor, kiemelt jelentősége lesz a kisebb léptékű azon közlekedésfejlesztéseknek, amelyek helyi beavatkozások segítségével enyhítenek a helyzeten.

A Tápió menti főút megvalósításának elhúzódása *(bizonytalansága)* miatt így kiemelkedő jelentőségűek a kisebb tervezett közlekedési fejlesztések, amelyek a 31-es főút szakaszos felújítása után a térségből az M4-re autópályára való feljutás feltételein javítanak.

Kiemelt cél a térségi kerékpárút hálózat fejlesztése, a Tápióbicske, illetve a Jászberény irányú kerékpárút kiépítése a 31-es főút mellett olyan módon, hogy az kapcsolódjon a már meglévő városi kerékpárút hálózathoz. A helyi *(városon belüli)* kerékpárút hálózat bővítésének célja elsősorban a munkába járás feltételeinek javítása.

5. Az épített és a természeti környezet fejlesztése

Bár Nagykáta nem rendelkezik kiemelkedő építészeti értékekkel és karakteres városközponttal, a meglévő értékek védelme, illetve az új építések és környezeti fejlesztések hozzájárulnak a városkép javításához, egyúttal a turisztikai vonzerő növeléséhez.

A természeti környezet védelme és fejlesztése térségi érdekű célkitűzésként fogalmazódik meg a stratégiában a helyi erőforrásokra épülő fejlesztések között.

6. A környezet-biztonság és a közbiztonság növelése

A város fekvése, vízviszonyai miatt a belvíz, a felszíni vizek levezetésének megoldatlansága évtizedes probléma Nagykátán, amely jelentős kiterjedésű területeket és nagy számú ingatlanulajdonost, helyi lakost érint. Ezért a víz okozta veszélyeztetettség csökkentése, a vízrendezés térségileg összehangolt megoldása, a a belvizek által veszélyeztetett területeken a levezető rendszer, a belvízzel nem veszélyeztetett területeken pedig a szivárogtató rendszer fejlesztése a város kiemelt problémája, amely ütemezett megoldást igényel.

A közbiztonság javítására tervezett fejlesztés a városlakók komfortérzetét, lakóhelyükkel való elégedettségét
növeli.

A STRATÉGIAI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

	A turizmus fejlesztése, a turisztikai központszerep erősítése	A megélhetés feltételeinek javítása, a városi és várostérségi érdekű szolgáltatások fejlesztése	A városi és városkörnyéki közlekedés fejlesztése	Az épített és a természeti környezet fejlesztése	A környezet-biztonság növelése, belvízrendezés Energiahatékony fejlesztések támogatása
A foglalkoztatás bővítése, a meglévő vállalkozások támogatása, új vállalkozások letelepedésének elősegítése	XX	X	XX	X	X
A turizmus fejlesztése, a turisztikai központszerep erősítése		X	XX	XX	X
A megélhetés feltételeinek javítása, a városi és várostérségi érdekű szolgáltatások fejlesztése			X	X	X
A városi és városkörnyéki közlekedés fejlesztése				O	X
Az épített és a természeti környezet fejlesztése					XX

VÁROSRÉSZI CÉLOK

Városközpontban

A városközpont funkcióbővítő fejlesztése, az intézményhálózat megújítása, a közlekedési és a zöld infrastruktúra fejlesztése

A vasúttól É-ra fekvő városrészben

A városrész infrastrukturális hiányosságainak felszámolása, a belvíz általi veszélyeztetés csökkentése, gazdasági célú területfejlesztés

A vasúttól D-re fekvő városrész

A városrész infrastrukturális hiányosságainak felszámolása, az ipari- gazdasági területek fejlesztése a területi kínálat bővítése

Külterületi településrészek

Az infrastrukturális hiányok csökkentése, a közlekedés fejlesztése, a kerékpárhálózat bővítése, a közműellátás fejlesztése.

A KONCEPCIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

- Szükséges az Integrált Településfejlesztési Stratégiában is előírt – a város egésze, illetve az egyes kiemelt fejlesztéseket koordináló Városfejlesztési Társaság létrehozása és működtetése egyrészt a 2020-ig előírt fejlesztések koordinálására, másrészt a 2020 - 2027 közötti fejlesztési időszak fejlesztéseinek előkészítése érdekében.
- A településfejlesztési elfogadását követően szükséges a város hatályos Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata és módosítása településfejlesztési koncepció változásai, az időközben megvalósult fejlesztések, valamint a fejlesztésre rendelkezésre álló források együttes figyelembevételével.
- A településszerkezeti terv, a szabályozási terv és a helyi építési szabályzat felülvizsgálatánál és módosításánál figyelembe kell venni a településfejlesztési koncepció célrendszerét, prioritásait és tervezett beavatkozásait. Biztosítani kell, hogy a fejlesztési koncepcióban meghatározott fejlesztésekhez megfelelő nagyságú, infrastruktúra hálózattal ellátható terület álljon rendelkezésre úgy a gazdasági területek, mint a lakó, illetve a rekreációs célú területek vonatkozásában.
- Indokolt a „településrendezési szerződés” lehetőségének mindenkor alkalmazása, amikor a településrendezési eszközök módosítása során az Önkormányzat rendeletével megváltozik egyes területek területfelhasználásának besorolása, avagy a terület beépítettségének lehetséges intenzitása. A településrendezési szerződésekre az épített környezet alakításáról szóló törvényben foglaltak az irányadók.
- A településfejlesztési koncepció hosszú távra szóló célkitűzései figyelembevételével a 2020-2027 közötti tervezési időszakra vonatkozó európai uniós és nemzeti fejlesztési stratégiák és programok figyelembevételével ki kell dolgozni az erre az időszakra vonatkozó középtávú városi stratégiát.
- Fentiek figyelembevételével a városfejlesztési koncepció *(illetve az ITS)* időarányos érvényesülésének és teljesülésének vizsgálatát a következő tervezési időszak előkészítésével egyidejűleg el kell kezdeni.